

Terugkoppeling op hoofdlijnen schriftelijk verstrekte informatie deelnemers marktconsultatie Beheer Energiefonds Overijssel

Inhoud

1	Vragen voor Marktconsultatie.....	2
1.1	Scope van het Energiefonds.....	2
1.2	Governance van het fonds.....	3
1.3	Flexibiliteit van het fonds.....	3
1.4	Beheervergoeding.....	4
1.5	Implementatietijd overdracht.....	5
1.6	Overig.....	6

1 Vragen voor Marktconsultatie

1.1 Scope van het Energiefonds

Het huidige Energiefonds is primair gericht op het opwekken van hernieuwbare energie en energiebesparing. De gewenste uitkomsten (KPI's) die gesteld zijn aan de fondsbeheerder hebben betrekking op de mate van CO₂ reductie en werkgelegenheid. Door Rebel is een review gedaan ten aanzien van de huidige scope. Deze review is toegevoegd aan deze marktconsultatie. Van geïnteresseerden partijen horen wij graag hoe zij aankijken tegen de in het onderzoek genoemde scopeverbreiding en -verdieping.

Vragen

1. *Hoe ziet u de toekomst van een publiek fonds in relatie tot de energietransitie en marktfalen?*

Partijen geven allemaal aan dat een publiek fonds nodig is, omdat er nog steeds sprake is van marktfalen in de energietransitie. Hierbij geeft één partij aan dat het begrip marktfalen wellicht in een wat ander perspectief moet worden gezien, meer als waar de toegevoegde waarde van publieke fondsen ligt.

2. *Ziet u hierin nog een verschil tussen het verstrekken van verschillende financieringsvormen (leningen, garanties of risicokapitaal)?*

Meeste partijen zien een verschil hier tussen. Waarbij de verschillende financieringsvormen hun eigen rol en effectiviteit hebben. Één partij ziet geen verschil en een ander geeft aan het onderscheid vooral te zien tussen bedrijfs- en projectfinanciering.

3. *Is uw organisatie in staat om ook business development te leveren op de verschillende energiedomeinen en bijvoorbeeld mee te bouwen aan kansrijke proposities?*

Alle partijen geven aan dit te kunnen. Wel worden hier en daar nog enige kanttekeningen geplaatst over wat BD inhoudt en de wenselijkheid hiervan.

4. *Welke KPI's vindt u realistisch om mee te geven aan de fondsbeheerder. U kunt hierbij denken aan aantallen verstrekkingen, mate van revolverendheid, uitgelokte private investeringen, CO₂ reductie, bijdrage aan transitieprocessen, grondstoffenreductie, etc.?*

Hierin verschillen de reacties van de partijen. Hoewel allen aangeven dat zowel inhoudelijke als maatschappelijke indicatoren nodig zijn, verschilt het accent per partij. En willen ze overwegend graag hierover in gesprek met de provincie.

5. *Hoe kijkt u aan tegen de huidige revolverendheid van 87,5%?*

De reacties verschillen van 'laag' tot 'passend' tot 'uitdagend en ambitieus'. Waarbij wordt aangegeven dat het vooral afhangt van de (toekomstige) risicobereidheid die wordt toegestaan.

6. *Onderstreept u de conclusies uit de scopereview door Rebel of zijn er aspecten waar u vragen over heeft?*

Als aandachtspunt hierbij wordt door een van de partijen aangegeven hierbij rekening te houden met hoe de impact bewijslast vormgegeven wordt. Inhoudelijk worden de belangrijkste conclusies onderschreven, maar worden wel vragen gesteld of het fonds zover moet verbreden en hoe eventuele overlap met andere fondsen gemitigeerd wordt. Hoe bepaald wordt welke projecten in de circulaire economie prioriteit krijgen, welke richtlijnen er komen voor het opbouwen van een sterk portfolio, etc. Ook worden suggesties gedaan ten aanzien van flexibele kaders, het creëren van strategische ruimte en de KPI's die samenhangen met een verbreding.

1.2 Governance van het fonds

Het huidige Energiefonds heeft zowel een publiekrechtelijke als een privaatrechtelijke grondslag. Het fonds verstrekt op marktconforme basis, maar kan ook onder toepassing van bijvoorbeeld de AGVV financieringen verstrekken. Er wordt risicokapitaal verstrekt binnen EFO I B.V. en subsidie in de vorm van leningen of garanties in EFO II B.V.

Vragen

1. *Hoe kijkt u aan tegen het beheer van een fonds dat enerzijds op een privaatrechtelijke grondslag opereert en anderzijds op een publiekrechtelijke (maar waar tegelijk wel ook een privaatrechtelijke overeenkomst wordt gesloten tussen het fonds en de leningnemer)?*

Enkele partijen geven aan ruime ervaring te hebben met dergelijke hybride modellen. Een andere partij meldt dat dit enkel in Overijssel zo wordt gedaan. Er is daarnaast een partij die een sterke voorkeur heeft voor een eenvoudige (i.c. privaatrechtelijke) structuur waarbij het fonds op afstand staat. Daarnaast is er een partij die aangeeft zich te kunnen voorstellen dat publiekrecht past bij de bestaande portefeuille, maar dat dit kan knellen bij de nieuwe doelgroep innovatieve bedrijf (n.b.: er is geen sprake van een nieuwe doelgroep en de innovaties zullen vanuit het privaatrechtelijke EFO I gefinancierd blijven worden).

2. *Hoe kijkt u aan tegen een fonds dat zowel marktconform kan verstrekken, als onder toepassing van verschillende staatssteunmogelijkheden (AGVV/ de-minimis) en waarbij rentekorting kwalificeert als subsidie?*

De reacties variëren van 'gangbaar' en 'effectief' tot 'dit vraagt extra zorgvuldigheid en transparantie' en 'een fonds op afstand zou primair marktconform moeten opereren'.

3. *Hoe kijkt u aan tegen het werken met een publieke aandeelhouder, een raad van commissarissen en een onafhankelijke investeringsadviescommissie?*

De logica en het belang van good governance wordt door alle partijen onderschreven.

4. *Hoe kijkt u aan tegen het feit dat u voor de werkzaamheden van EFO II valt onder de werking van de Wet open overheid?*

Van 'ongebruikelijk' / 'bij voorkeur niet' tot 'volledig gerechtvaardigd' waren de reacties hierop. Alertheid is gevraagd voor duidelijke communicatie richting ondernemers over welke informatie openbaar kan worden. Één van de partijen geeft ook hier aan een risico/onwenselijkheid te zien als EFO meer gaat investeren in startende en/of innovatieve bedrijven. (n.b. deze activiteiten vallen alsdan echter onder EFO I, die niet onder de werking van de Wet open overheid vallen).

1.3 Flexibiliteit van het fonds

Flexibiliteit gedurende de beheerperiode is belangrijk: we weten nog niet hoe het fonds zich ontwikkelt. Oorspronkelijk zou het Energiefonds de beschikbare middelen eenmalig uitzetten. Gedurende de looptijd is het een revolverend fonds geworden en zijn aanvullende middelen aangetrokken. Maar ook zijn inhoudelijke accenten verschoven in de loop der tijd en sluiten wij niet uit dat het de komende jaren als gevolg van veranderende inzichten weer wat verschuift. Wij horen graag hoe geïnteresseerde partijen aankijken tegen de gewenste mate van flexibiliteit. En hoe zij daar hun organisatie op verwachten in te richten.

Vragen

1. *De fondsomvang is de laatste jaren toegenomen. Het is niet vanzelfsprekend dat het in de toekomst verder toeneemt. Daarmee kan het karakter van het fonds veranderen van een actief beheerfonds naar een fonds dat voornamelijk de lopende portefeuille managet. Hoe kijkt u aan tegen deze mogelijkheid gedurende de looptijd van een overeenkomst?*

Partijen geven allemaal aan om te kunnen gaan met dergelijke wendingen. Maar dat het tijdig vernemen wel cruciaal is om hierover in gesprek te gaan en de organisatie te kunnen aanpassen.

2. *Heeft u recente ervaring in zowel het verstrekken van risicokapitaal, van (subsidies in de vorm van) leningen en het beheren van een omvangrijke portefeuille, incl. bijzonder beheer?*

Alle partijen hebben aangegeven recente ervaring te hebben met het verstrekken van verschillende financieringsinstrumenten.

3. *Naast flexibiliteit in fondsomvang, vragen wij ook flexibiliteit ten aanzien van de inhoudelijke focus van het fonds. Wij weten niet welke onderdelen/ sectoren/ thema's komende jaren wellicht meer of andere aandacht krijgen dan nu het geval is. Bent u in staat hierin mee te bewegen?*

Alle partijen hebben aangegeven dat zij flexibel in kunnen spelen op veranderingen binnen fondsen.

4. *Beschikt het fonds naar uw idee over alle mogelijkheden/ financiële instrumenten om bij te dragen aan de fondsdoelen. En zo niet, wat u mist u in het huidige instrumentarium?*

Huidig instrumentarium wordt als toereikend/geschikt/soldie basis gezien. Wel geven partijen diverse suggesties mee om aanvullend naar te kijken in de toekomst.

1.4 Beheervergoeding

Omdat we nog niet weten hoe de fondsomvang zich gaat ontwikkelen in de komende jaren, willen we bij voorkeur geen vooraf vastgestelde vaste vergoeding overeenkomen. We willen de vergoeding laten meebewegen met de omvang van de fondsomvang. En daar waar het nodig is (bijv. als gevolg van de toepassing van AGVV artikel 21) goede prestatiegerichte vergoedingen overeenkomen. Die recht doen aan zowel de gevraagde financiële prestaties van het fonds als de maatschappelijke opgave die gediend wordt. Dit kan bijvoorbeeld door een deel als vaste jaarlijkse vergoeding te verstrekken en een deel afhankelijk te maken van het type investering (lening of aandelen) en de fases van de investeringen (investeren of beheren). Ten aanzien van de bezoldiging van bestuurders geldt, gezien het publieke belang en het maatschappelijke kapitaal dat de verbonden partij beheert, als algemene beleidslijn dat de beloningsnormen uit de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) als maximum wordt gehanteerd.

Vragen

1. *Wat vindt u een logische opbouw van de beheervergoeding, rekening houdend met de onzekerheid van de omvang van de fondsomvang van het Energiefonds op termijn?*

Meest genoemd is een mix van een vaste en een variabele vergoeding. Op basis waarvan de variabele vergoeding berekend moet worden, verschilt. Een partij merkt op dat BD- en LE-ondersteuning extra inzet vraagt. Ook geven twee partijen mee om naast een basis en een variabel deel ook een prestatie- en impactcomponent in te bouwen.

2. *Moet er wat u betreft onderscheid worden gemaakt in de vergoeding voor het verstrekken van risicokapitaal en het verstrekken van subsidies in de vorm van leningen?*

Partijen vinden overwegend dat er onderscheid gemaakt dient te worden, vanwege verschillen in bewerkelijkheid en complexiteit.

3. *Vindt u het logisch als er sprake is van een bonus/malus in de vergoedingstructuur; en zo ja: moet deze dan gericht zijn op financiële prestaties van het fonds of maatschappelijke impact?*

Eenzijds wordt een bonus/malus overwegend als niet wenselijk gezien door de partijen. Tegelijk gaven partijen aan dat een vorm van incentive wel denkbaar is wat hen betreft.

4. *Voldoet uw organisatie voor wat betreft het bezoldigingsbeleid aan hetgeen is bepaald in de Wet Normering Topinkomens?*

Partijen voldoen hieraan en erkennen de wenselijkheid. Al is wel gevraagd naar de reikwijdte hiervan.

5. *Waar ziet u mogelijkheden om verdergaande automatisering/AI op verantwoorde en uitlegbare manier toe te passen en hoe verwacht u dat dit van invloed is op de hoogte van de beheervergoeding of de kwaliteit van de behandeling van investeringsvragen c.q. dienstverlening richting aanvragers?*

Alle partijen investeren al in verdergaande automatisering/AI en zien hier efficiency voordelen.

1.5 Implementatietijd overdracht

Voorafgaand aan de beheerperiode moet kennisgenomen worden van de huidige portefeuille en de overige verplichtingen. Dit vraagt afstemming en voorbereiding. Wij horen graag hoe geïnteresseerde partijen een dergelijk traject voor zich zien en wat voor dataroom moet worden ingericht hiervoor.

Vragen

1. *Het Energiefonds kent een bestaande portefeuille. Hoe ziet u het traject rondom het kennismaken van de portefeuille en het in beheer nemen ervan?*

Partijen geven hier een wisselend beeld, al wordt wel onderkend dat dit een complexe aangelegenheid is. Een goed overnameproces is noodzakelijk en kennisverlies moet voorkomen worden.

2. *Heeft u voorafgaand aan het aanbestedingstraject informatie nodig over de portefeuille die van invloed kan zijn op de keuze om wel of niet mee te doen in het aanbestedingstraject. En zo ja, welke informatie is dit?*

Feitelijke staat van de portefeuille vindt een van de partijen minder belangrijk, het gaat om de mate van complexiteit. Andere partijen willen graag vooraf (gedetailleerd) inzicht in alle lopende contracten en investeringsvoorstellen. Door een van de partijen wordt hierbij iets opgemerkt over de vertrouwelijkheid ten aanzien van de individuele verstrekkingen die geborgd moet blijven.

3. *Welke informatie moet opgenomen worden in de aanbestedingsstukken zodat u zich een volledig beeld kunt vormen?*

Inzicht in structuur, status en operationele randvoorwaarden. Zoals afspraken met de EIB en over het huidige team. Uitvoerige en concrete informatie wordt gewenst ten aanzien van de portefeuille, het mandaat en de operationele en juridische kaders.

4. *Hoeveel tijd acht u noodzakelijk voor een zorgvuldige overdracht en opstart?*

Een partij geeft aan een periode van drie tot zes maanden nodig te hebben, een ander ziet graag dat een gehele jaarcyclus gecombineerd doorlopen wordt. Overige partijen zitten in de bandbreedte zes tot 12 maanden.

5. *Welke informatie en ondersteuning heeft u in deze fase nodig van de opdrachtgever?*

Door enkele partijen wordt nauwe (tijdig, volledige en gestructureerde) samenwerking met opdrachtgever essentieel gevonden, een ander ziet het vooral als een zaak tussen de huidige en de nieuwe beheerder.

6. *Welke risico's signaleert u in de overgangperiode en hoe kunnen deze gemitigeerd worden?*
Alle partijen zien risico's. Een deel heeft deze al vrij gedetailleerd uitgewerkt. Onder meer het risico op vertraging wordt genoemd. Ook continuïteitsrisico's worden genoemd, evenals meer operationele en compliance risico's. Een van de partijen adviseert voorafgaand aan de overdracht een onafhankelijke externe audit te laten uitvoeren.

1.6 Overig

Ten slotte is er nog een aantal vragen die niet specifiek aan de verschillende onderwerpen gekoppeld zijn.

Vragen

1. *Hoe is de inbedding van uw organisatie in Overijssel?*

Partijen hebben overwegend al kennis en een netwerk in Overijssel.

2. *Beschikt uw organisatie over de MiFID II vergunning, acht u die noodzakelijk voor het fondsbeheer en is er evt. de bereidheid die te verkrijgen?*

Niet alle partijen beschikken over een MiFID II. Opgemerkt wordt dat het hebben van een dergelijke vergunning een hoger kostenniveau en kapitaalbeslag met zich meebrengt. Ook wordt gevraagd naar de proportionaliteit van dit vereiste.

3. *Ziet u een mogelijk potentieel tegenstrijdig belang met andere fondsen die u onder beheer heeft?*

Partijen zien eerder een versterkend element omdat zij meer fondsen beheren, dan een mogelijk potentieel tegenstrijdig belang. Duidelijke, interne procedures zijn hierbij wel van belang.

4. *Wat verwacht u van de provincie, als aandeelhouder en als opdrachtgever, gedurende de beheerperiode?*

In hoofdlijnen wordt een duidelijke, rolvaste en constructieve samenwerking verwacht, passend bij een fonds wat op afstand is gezet.

5. *Wat maakt deze opdracht voor u interessant of minder aantrekkelijk?*

Partijen vinden het beheer goed aansluiten bij hun missie en overige activiteiten.

6. *Welke randvoorwaarden zijn voor u essentieel om deel te nemen aan de aanbesteding?*

Partijen hebben hier verschillende reacties gegeven. Van mogelijkheden tot afstemming die verder gaat dan een NvI tot een vergoeding die aansluit bij het werkpakket. En van creëren van een gelijk speelveld tot een strategische keuze die afhankelijk is van de randvoorwaarden.

7. *Zijn er vragen die u in het kader van deze marktconsultatie graag gesteld had gezien door de aanbestedende dienst?*

Twee partijen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid hier te reageren en hebben suggesties meegegeven voor de volgende fase van de aanbesteding.